

1981 AVUKATLAR (İCRAİ – MESLEK VE ETİKET) TÜZÜĞÜ

Baro Konseyi, Avukatlar Yasasının 24 'üncü maddesi gereğince kendine verilen yetkiye istinaden Baro Genel Kurulunca onaylanmış olan aşağıdaki Tüzüğü yapar:

Fasıl 2
42/1961
20/1963
9/1973
1/1974
12/1974 ve
1/1976

1. Bu Tüzük, 1981 Avukatlar (İcrai-Meslek ve Etiket) Tüzüğü olarak isimlendirilir.

R.G.
Ek.III.
10.12.1981
AE 700

GENEL PRENSİPLER

2. Bir avukat, adaletin hizmetinde olduğu ve adaletin tecellisi için teşriki-mesai ettiği ve keza, mesleki vazifesinin esasının müvekkilinin haklarını korkusuzca ve moral kaidelerine tamamen uymak şartıyla, en iyi kabiliyetine göre müdafaa etmek olduğu hususlarını daima hatırdta tutmalıdır. Elzem Hareket
3. Bir avukat, hukuk ve meslekinin şeref ve haysiyetini daima korumalıdır. Meslek Şerefini Korumak
4. Bir avukatın hareketi daima iyi ahlak, dürüstlük ve hakkaniyet ile karakterize edilmelidir. Dürüstlük ve hakkaniyet
5. (1) Bir avukat, tüm mahkemelerin hakimlerine karşı, nazik ve saygılı davranmalı ve müvekkilinin de aynı davranışta bulunmasında ısrar etmelidir. Aynı zamanda müvekkiline karşı olan vazifelerinin ifasında hürmete layık bağımsızlığını idame ettirmelidir. Mahkemeye Karşı vazife
- (2) Bir avukat, herhangi bir mahkemenin herhangi bir hakimine kendi veya müvekkilinin lehine özel olarak, dolaylı veya dolaysız bir şekilde tesir etmeye çalışmamalıdır.
- (3) Bir avukat, mahkeme huzuruna daima tam vaktinde gelmelidir
- (4) Bir avukat, herhangi bir mahkeme muamelesinde mahkemeye kasıtlı olarak yanlış, yanıltıcı veya tesir altında bırakabilecek nitelikte bir otorite veya içtihat kararı iktibas etmemeli ve Mahkemeyi başka herhangi bir şekilde veya hususta kasti olarak yanlış yola sevk etmemelidir.
- (5) Tüm mahkemelerin hakimleri, haksız tenkid veya

şikayetlere karşı, tüm avukatların desteğine mazhar olma, hakkına sahiptir.

Mamafih, bir hakim aleyhine herhangi bir haklı şikayetin mevcut olması halinde, böyle bir şikayeti Baro Konseyi vasıtasıyla ilgili makama sunmak bir avukatın hakkı ve vazifesidir.

6. Bir avukat, lüzumsuz müracaat ve usullerden ve mevzuata tamamen uygun olarak yapılmış görünmesine rağmen, hakikatta sadece adaletin adil bir şekilde tecelli etmesini engellemeyi hedef tutan, tamamen geciktirici mahiyette icraatlardan kaçınmalıdır. Davanın sevkine müdahale
7. Bir avukat, Mahkeme tarafından kendine havale edilen ve sadece haklı bir sebep göstermek suretiyle reddedebileceği davalar dışında, herhangi bir davayı, sebep göstermeksizin, kabul etmekte veya reddetmekte serbesttir. Davaların kabul edilmesi ve reddi
Ancak, bir avukat vicdanen ve moralman serbest yürütemeyeceği herhangi bir davayı asla deruhte etmemelidir.
8. Bir sanığın suçluluğu veya masumiyeti hususunda kendi şahsi kanaatına bakılmaksızın, bir suçla itham edilen herhangi bir şahsın müdafaasını, 7'inci madde hükümlerine tabi olmak şartıyla, deruhte etmek, bir avukatın vazifesidir. Sanığın müdafaası
9. Herhangi bir davanın mahkemede takibi ile meşgul olan bir avukat, esas vazifesinin, sadece mahkumiyet alma olmayıp, adaletin tecelli etmesini görmek olduğunu daima hatırd tutmalıdır. Sanıkların mahkeme takibi
10. (1) Mesleki sırları muhafaza etme bir Avukatın vazifesi ve hakkıdır. Mesleki Sırlar
(2) Bir avukatın şahit olması halinde, kendinin aynı davada avukat olarak da bulunmaması şayanı arzudur, ve bir şahit olarak, mahkemeye tamamıyla hür bir muhakeme ile gelmeli ve kendini mesleki itimat çerçevesi dahilinde verilen sırları açıklama veya bunları ihlal etme temayülü gösteren herhangi bir soruya cevap vermeyi reddedebilir.
11. Mesleki sırları muhafaza etme vazifesi, üçüncü şahısların, mesleki dolayısıyla avukata verdiği sırları ve, keza, netice itibarıyla başarıya ulaşılsa bile, bir anlaşmaya varmak için yapılan konuşmalar sonucu elde edilen sırları da kapsar. Vazife Kapsamı
Mahremiyet diğer avukatlar tarafından kendine verilen sırları da kapsar. Avukat meslekinin icrası esnasında müvekkili ile ilgili olarak sırlarını öğrenmiş bulunduğu herhangi bir husus ile ilgili başka bir meseleyi, müvekkilinin muvafakatı olmaksızın, kabul etmemelidir.
Ancak avukat, aynı konu ile ilgili olarak daha önce mütalaa verdiği başka bir müvekkil tarafından kendine verilmiş olan sır dolayısıyla, vazifesinin ifasında müşkül mevkide kalacağına

dürüst ve makul bir surette inanmadıkça, bir davayı kabul etmekten men edilmiş sayılmaz.

12. Bir Müvekkilin, avukatı aleyhine bir ithamda bulunması halinde, bu avukatın, bahis konusu müvekkilin kendine bildirdiği sır ile ilgili gerçekleri açıklama mecburiyetinde kalmış olsa bile, ithamı ilgilendirdiği nisbette hakikatları açıklamaya hakkı vardır. Vazifesinin sona erdirilmesi
13. (1) Bir avukat, esas gayesi şahsi reklam olan veya bu gaye ile yapıldığı manası çıkarılabilen herhangi bir şeyi yapmamalı veya böyle bir şeyin yapılmasına sebep olmamalı veya müsaade etmemelidir. Reklamın yasaklanması
- (2) Bir avukat, mahkemelerde askıda bulunan herhangi bir davanın veya avukat olarak bulunmuş olduğu veya halen bulunmakta olduğu herhangi bir meselenin tafsilatı hakkında basına mülakat vermemeli veya bu gibi bir tafsilatın yayınlanmasına sebep olmamalı veya müsaade etmemelidir.
- (3) Bir avukatın lüzumsuz derecede ismini kullanmaması veya kendi kendini övme temayülü gösteren herhangi bir mülahazada bulunmaması ve kendi şahsi fotoğrafını da teşhir etmemesi şartıyla, herhangi bir hukuk dergisi veya sair dergi veya basın-yayın organının soracağı soruları cevaplandırabilir.
- (4) Bir avukat hemen önceki paragrafta gösterilen tahditler mahfuz kalmak şartıyla, herhangi bir gazete veya bir hukuk dergisi olsun veya olmasın, herhangi bir dergide herhangi bir hukuki, siyasi veya herhangi bir başka konuda makale yayımlayabilir.
- (5) Bir avukat, mesleki evsafi da dahil olmak üzere, üzerinde isim ve adresi bulunan mesleki kartlar basıp müvekkillerine dağıtabilir.
14. (1) Bir avukat, dolaylı ve dolaysız bir şekilde, müvekkil aramamalı, şahısları müvekkilliğe teşvik etmemeli veya herhangi bir müvekkilin veya şahsın aranmasına veya müvekkilliğe teşvik edilmesine müsaade etmemeli veya sebep olmamalıdır. Müvekkil aranmaması veya teşvik edilmemesi
- (2) Bir avukat, gerek dolaylı, gerekse dolaysız bir şekilde, herhangi bir şahsa herhangi bir müvekkili araması veya müvekkilliğe teşvik etmesi için herhangi bir mükafat vermemeli veya komisyon ödememelidir.
- (3) Bir avukat, herhangi bir meselenin yazıhanesine getirilmesine tesir etmek gayesiyle, herhangi bir acenta veya aracının dolaylı veya dolaysız bir şekilde istihdam edilmesine müsaade etmemelidir; ve ne de, bir avukat mesleki hizmetlerini araması gayesiyle suçlulara, yaralılara, hastalara veya cahillere veya herhangi bir şahsa tesir etmesi için herhangi bir polise, hapishane gardiyanına, doktora, hastane müstahdemine veya başka

şahıslara ücret ödemeli veya mükafat vermelidir.

15. Her avukat, bu maddede belirtilen ölçü ve kıstaslara uymak kaydıyla, ve herhangi başka bir yere veya mevzuattaki hükümlere bakılmaksızın avukat olarak işlerini yürüttüğü veya müvekkil kabul ettiği yerin giriş bölümünün görülebilir bir yerine, kimliğini gösteren ve reklam aracı sayılmayan tabela veya levha asabilir. Ancak, tabela :
- (a) Sadece 1 adet olmalı ve konduğu yere yatay bir şekilde tesbit edilmeli,
  - (b) Tabelanın boyutları 50 X 30 cm'yi geçmemeli.
  - (c) Herhangi bir şekilde ışıklandırılmamalı,
  - (d) Herhangi bir resim veya fotoğraf veya skeç veya işaret taşınamalı,
  - (e) Sadece, beyaz ve siyah renklerden oluşmalıdır.
16. Bir avukat avukatlık mesleki ile bağdaşmayan herhangi bir iş yapamaz. Başka bir iş yapma
- Bir işin avukatlık mesleği ile bağdaşıp bağdaşmadığına karar vermek Baro Konseyinin yetkisindedir.

AVUKAT MÜVEKKİL MÜNASEBETİ

17. (1) Bir avukat, davası muvaffak olacağı hususunda müvekkiline hiç bir zaman teminat vermemeli fakat davanın mahiyetine göre sadece kanaatını belirtmelidir. Davanın mahiyeti hakkında tavsiye
- (2) Bir avukat, kendi kanaatince uzlaşma adil ve makul ise, bir davayı uzlaşma yoluyla halletmesini müvekkiline tavsiye etmelidir.
18. Bir avukatın, bir davada avukat olarak tutulması üzerine, ihtilaf konusunda kendinin herhangi bir menfaatını, veya taraflarla olan herhangi bir münasebetini, müvekkiline açıklaması ve müvekkilinin menfaatlarına karşı düşen herhangi bir tesire maruz olup olmadığı hususunu beyan etmesi vazifesidir; müvekkilinin buna rağmen kendini avukat olarak tutmayı arzu etmesi halinde, bu, bütün gerçeklerin ona açıklanması üzerine olacaktır. Menfaat açıklaması
19. Bir avukat, bir davayı kabul ettikten sonra, kendi haysiyetine, izzeti nefesine veya vicdanına tesir eden ve sonradan yer alan haklı bir sebep olmaksızın; veya müvekkilinin kendine karşı olan herhangi bir ahlaki veya maddi mükellefiyeti ihlali sebebi dışında bir sebeple böyle bir davadan geri çekilemez. Çatışan menfaatler
20. Bir avukat, bir dava esnasında veya davadan sonra, müvekkiline haksız bir menfaat sağlayan veya istikbalde sağlayabilecek bir hata veya aldatma olduğunu meydana çıkardığı zaman, bu gerçeği, düzeltebilmesi için bildirir ve bu gibi hata veya aldatma dolayısıyla sağlanabilecek avantajı mani olur. Müvekkilinin bunu Dava esnasında veya davadan sonra hata veya aldatma

yapmayı reddetmesi halinde, avukat, müvekkili ile olan münasebetini sona erdirmesine ilaveten, meseleyi ilgili makama ihbar eder. ortaya çıkarma

21. Bir avukatın ücretinin tesbit edilebilmesi için hüküm mevcut olmayan hallerde, bir avukat, ücretinin miktarını tesbit ederken, aşağıda gösterilen hususları gözönünde bulundurur; Ücretlerin tespitinde takip edilecek prensipler
- (a) Hizmetin ehemmiyeti ;
  - (b) İhtilafa konu teşkil eden miktar;
  - (c) Elde edilen muvaffakiyet ve bunun ehemmiyeti;
  - (d) İlgili hukuki problemlerin yeniliği veya müşkilatı ;
  - (e) Avukatın ehliyeti, şöhreti ve ihtisası ;
  - (f) Müvekkilin mali durumu;
  - (g) Avukatın başka davalarda bulunmaktan men edilebilme ihtimali;
  - (h) Hizmetlerin ve mesleki istihdamının tesadüfi, alışılmış veya daimi olup olmadığı;
  - (i) Davada lüzumlu zaman ; ve
  - (j) Davanın mütalaasında, takdiminde ve tekamülünde avukatın ne dereceye kadar rol aldığı.

AVUKATLARIN DİĞER MESLEKTAŞLARA KARŞI MÜNASEBETİ

22. Avukatlar arasında nezaket, kardeşlik ve karşılıklı saygı ruhu olmalıdır. Avukatlar arasında arkadaşlık ve saygı
- Avukatlar herhangi bir meslektaş aleyhine herhangi bir kötü, yakışsız veya zararlı mülahazada bulunmaktan ve meslektaşlarının şahsi, siyasi veya sair karakteristiklerine ve geçmişlerine temas etmekten imtina etmelidirler.
23. Hiç bir avukat, meslektaşlarının müvekkileri ile, ilgili meslektaşının bilgisi, yetkisi veya muvafakatı olmaksızın, dolaylı veya dolaysız bir şekilde muamele yapmamalıdır. Karşı tarafa müzakkereler
24. Bir avukat, davası diğer bir meslektaşının elinde bulunan bir şahıs namına bahis konusu meslektaşın mezkur davada sarıh olarak geri çekildiğinin belli olduğu haller dışında, ona önceden haber vermeksizin müdahale etmemelidir. Avukat değiştirme
- Bir dava kabul edildikten sonra bir meslektaşın daha önce müdahalesi olduğu meydana çıkarıldığı hallerde, bu husus hemen ihbar edilmelidir. Bu avukat, böyle bir halde, diğer ilgilenmiş meslektaşının ücretinin ödendiği hususunda kendini tatmin etme vazifesiyle yükümlüdür.
25. Herhangi bir muamelenin seyri ile ilgili olarak herhangi bir mesele hususunda avukatlar arasındaki aranjman ve anlaşmalar sadakatle yerine getirilmelidir. Avukatlar arasındaki aranjmanlar
26. (1) Bir avukat, bir müvekkilin ek bir avukat tarafından yardım Mesleki

- teklifini kendisine itimat eksikliğine delil olarak telakki etmemeli ve böyle bir işbirliği genel prensip olarak kabul edilmelidir.
- (2) Bir davada işbirliği yapan avukatlar, ilgili meselede hayati ehemmiyeti haiz olan bir hususta anlaşamadıkları zaman, müşterek müvekkillerine, kendinin karar vermesi için kanaatlarının çatıştığı hususunu açık olarak bildirirler. Müvekkilin kararı, kanaat çatışmasının mahiyetinin kanaati reddedilen avukatın etkili bir şekilde işbirliği yapmasını imkansız kıldığı haller hariç, kabul edilir; böyle imkansız kılması halinde, müvekkilin kendini bahis konusu davadan affetmesini talep etme vazifesidir.

işbirliği ve kanaatlerin çatışması

AVUKATIN ELİNE GELEN MÜVEKKİL PARALARI:

27. Bir avukat tasarrufuna gelen herhangi bir müvekkile ait paralar veya sair emanet eşya hakkında, müvekkilin alacağı olan herhangi bir miktarı derhal kendisine bildirmesini mümkün kılacak şekilde kayıtlar tutmalıdır.
28. (1) Eline müvekkile ait para gelen veya elinde müvekkil parası bulunduran her avukat bu paraları geciktirmeden bir bankada açtıracağı müvekkil hesabına yatırmakla yükümlüdür. Bir avukat kendi takdirine göre bir veya birden fazla müvekkil hesabı açtırmakta serbesttir.
- (2) Müvekkil hesabına yatırılabilir paralar şunlardır :-
- (a) Avukat tarafından müvekkil namına yapılan tahsilat;
  - (b) Avukatın eline mutemet sıfatı ile gelen paralar;
  - (c) Hesabın açılabilmesi ve idame ettirilebilmesi için avukatın yatırması gerekli kendi parası;
  - (d) Birden fazla müvekkile ait olarak veya birden fazla maksada yönelik bulunup da avukatın ayırmaya mezun olduğu ancak ayıramadığı çekler veya nakit;
  - (e) Müvekkil hesabından hataen veya yetkisiz olarak çekilen paraların iadesi maksadı ile yatırılan paralar.
29. Müvekkil hesabından ancak aşağıdaki hallerde para çekilebilir: -
- (a) Müvekkil namına yapılması gerekli bir ödemeyi yerine getirmek için meşru suretle lüzumlu meblağlar.
  - (b) Müvekkilin hesabından çekilmesi için yazılı yetki verdiği meblağlar.
  - (c) Müvekkilin hesabından çekilmesi için yazılı yetki verdiği meblağlar.
  - (d) Müvekkilin faturası tanzim edilmiş veya sair yazılı suretle

Müvekkile ödenmesi gereken paraların ödenmesi ve hesaplar

Müvekkil hesabı

Müvekkil hesabından para çekilebilecek haller

müvekkilin bilgisine getirilmiş ve avukatın elindeki müvekkil parasından karşılanacağı müvekkile yine yazılı olarak duyurulmuş avukat ücretleri

(e) Başka bir müvekkil hesabına aktarılacak paralar.

Ancak hiçbir ahvalde müvekkil hesabından bu hesapta mevcut toplam paradan fazla para çekilemez.

30. Müvekkil hesabından yukarıda 29. maddenin (c) ve (d) paragraflarındaki maksatlar için para çekme çekle veya banka havalesi ile yapılabilir. Müvekkil hesabından para çekme şekli
- Ayrıca haklı sebep bulunduğu takdirde Baro Konseyi de, avukatın yazılı müracaatı üzerine müvekkil hesabından para çekilmesine izin verebilir.
31. Avukatın müvekkil hesabına yatırmakla yükümlü olmadığı paralar Avukatın müvekkil hesabına yatırmakla mükellefiyeti olmadığı haller
- (a) Müvekkil namına nakit olarak tahsil edilen ve normal iş münasebetleri çerçevesinde gecikmeden müvekkile veya onun talimatı ile bir üçüncü şahsa ödenen meblağlar.
- (b) Müvekkil namına tahsil edilen ve bir banka hesabından geçirilmeden müvekkile veya onun talimatı ile bir üçüncü şahsa ciro edilen çekler
- (c) Müvekkilin veya onun talimatı ile bir, üçüncü şahsın mevcut veya açılacak ayrı bir banka hesabına ödenmiş meblağlar.
32. Bu Tüzük Resmi Gazete'de yayınlandığı tarihten başlayarak yürürlüğe girer ve 1974 Avukatlar (İcrai Meslek ve Etiket) Tüzüğü, onun altında yapılmış olan işlemler saklı kalmak koşuluyla, yürürlükten kaldırılır. Yürürlüğe Giriş R.G. Ek.III 18.4.1974 AE 31

Bu Tüzük Baro Genel Kurulunun 2 Aralık 1981 tarihinde yaptığı toplantıda onaylanmıştır.